

Tax Essential Guide

ภาษี ยิ่งรู้มาก ยิ่งจ่ายน้อย

2nd Edition

เข้าใจในทุกเรื่องภาษีที่จะช่วยให้คุณจัดการสำหรับตนเอง (ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, วิธียื่นภาษี)
และสำหรับกิจการ (ภาษีนิติบุคคล, ภาษีมูลค่าเพิ่ม, ภาษี E-Payment, ภาษี E-Service)
ได้อย่างถูกต้อง ประหยัด และเติบโตอย่างมั่นใจ พุ่งทะยานต่อไปแบบไม่มีชนักติดหลัง

✓ อัปเดต

กฎหมายภาษีล่าสุด
2569

ยอดขายมากกว่า
10,000 เล่ม

ปรมัตต์ ทาระพันธุ์ Tax by Mart

สารบัญ

Part 1

บทนำ

14

chapter 1

วลีเด็ด ในโลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน

นอกจากความตายและภาษี 15

การเลี่ยงภาษี การหนีภาษี และ
กรณีศึกษาที่น่าสนใจ 18

กรณีศึกษา 19

Hybrid Mismatch Arrangement 23

Transfer Pricing 25

chapter 2

ภาพรวมการจัดเก็บภาษี 27

การสร้างความมั่นคง 30

การจัดเก็บภาษีโดยพิจารณาถึงประเภทเงินได้
(Schedular Tax System) 30

การจัดเก็บภาษีโดยไม่ต้องพิจารณาถึงประเภทของ
เงินได้ (Global Tax System) 31

การบริโภค.....32

การสะสมความมั่นคง.....32

การถ่ายโอนความมั่นคง 33

chapter 3

โครงสร้างระบบการจัดเก็บภาษี 35

หน่วยภาษี 37

ขอบข่ายของการจัดเก็บภาษี	38
ฐานภาษี	40
อัตราภาษี	40
วิธีการชำระภาษี.....	41
การระงับข้อพิพาททางภาษี	42
การบังคับคดี.....	43

Part 2

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 44

chapter 4 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 45

หน่วยภาษี	47
บุคคลธรรมดา	48
ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี	48
กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง.....	49
ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่ นิติบุคคล	49
ขอบข่ายการจัดเก็บภาษี	50
หลักแหล่งเงินได้.....	50
หลักถิ่นที่อยู่.....	51
ฐานภาษี	52
เงินได้พึงประเมิน.....	52

chapter 5 ประเภทของเงินได้พึงประเมิน 53

1. เงินได้ตามมาตรา 40(1) - การจ้างแรงงาน ...55
2. เงินได้ตามมาตรา 40(2) - การจ้างทำของ 56

3. เงินได้ตามมาตรา 40(3) - ค่าสิทธิ์	57
4. เงินได้ตามมาตรา 40(4) - เงินได้จากการ ลงทุน	57
5. เงินได้ตามมาตรา 40(5) - การให้ใช้ทรัพย์สิน	60
6. เงินได้ตามมาตรา 40(6) - ค่าวิชาชีพ	61
7. เงินได้ตามมาตรา 40(7) - การรับเหมา	62
8. เงินได้ตามมาตรา 40(8) - เงินได้อื่น ๆ นอกจากที่ ระบุไว้ในประเภท 1 ถึง 7	62

chapter 6

เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี

63

chapter 7

ค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดเงินได้ 69

เงินได้ตามมาตรา 40(1) และ 40(2) สามารถหักค่า
ใช้จ่ายได้เฉพาะแบบเหมาเท่านั้น

เงินได้ตามมาตรา 40(3) เลือกแบบใด
แบบหนึ่งได้

เงินได้ตามมาตรา 40(4) ไม่สามารถหัก
ค่าใช้จ่ายได้

เงินได้ตามมาตรา 40(5) 40(6) 40(7) เลือกแบบใด
แบบหนึ่งได้

เงินได้ตามมาตรา 40(5) ในกรณีเลือกหักค่าใช้จ่าย
แบบเหมา ให้หักได้ในอัตราดังต่อไปนี้

เงินได้ตามมาตรา 40(6) ในกรณีเลือกหักค่าใช้จ่าย
แบบเหมา ให้หักได้ในอัตราดังต่อไปนี้

เงินได้ตามมาตรา 40(7) ในกรณีเลือกหักค่าใช้จ่าย
แบบเหมา

เงินได้ตามมาตรา 40(8) จะแบ่งออกเป็น 74

กิจการที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 11 74

กิจการที่ไม่ได้ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ฉบับที่ 11 74

รายการหักค่าใช้จ่าย สำหรับเงินได้ประเภท

40(8) 75

การหักค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง และการทำ

เอกสารประกอบ.....81

1. เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน 82

2. ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็น

ชื่อผู้อื่น 82

3. จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher).....83

chapter 8

ค่าลดหย่อน 87

ลดหย่อนส่วนตัวและครอบครัว 88

เบี้ยประกัน 90

การลงทุน - รวมทั้งหมดไม่เกิน 500,000 บาท

(ไม่รวม Thai ESG) 90

ค่าลดหย่อนอื่น ๆ 92

chapter 9

อัตราภาษี 93

chapter 10

ชำระภาษี 95

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 96

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.91 98

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.94 (ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาประจำปี)	99
--	----

chapter 11	
คำนวณภาษี	101
ตัวอย่างการคำนวณภาษี	103
วิธีคำนวณภาษี.....	103

Part **3**

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

106

chapter 12	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	107
หน่วยภาษี	109
ฐานภาษี	111

chapter 13	
กำไรสุทธิทางภาษี	113
รายได้จากกิจการ และรายได้ เนื่องจากกิจการ	116
รอบระยะเวลาบัญชี	117
รอบระยะเวลาบัญชีโดยทั่วไปตามบทบัญญัติ มาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร.....	117
รอบระยะเวลาบัญชีซึ่งน้อยกว่า 12 เดือน	118
รอบระยะเวลาบัญชีมากกว่า 12 เดือน.....	119
คำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	120
เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิทางภาษี	122
เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ทวิ	122

เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ตี (รายจ่ายต้องห้าม).....	132
อัตราภาษี.....	149
วิธีการชำระภาษี.....	151
บทลงโทษทางภาษี	152
ตัวอย่าง	153

chapter 14

รายได้ก่อนหักรายจ่าย 155

กิจการขนส่งระหว่างประเทศ.....	157
กรณีรับขนส่งคนโดยสาร	157
กรณีรับขนส่งของ	158
มูลนิธิหรือสมาคม.....	159
อัตราภาษี.....	160
การยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษี.....	161
กิจการขนส่งระหว่างประเทศของบริษัท หรือนิติบุคคลต่างประเทศ	161
มูลนิธิและสมาคมที่ประกอบกิจการมีรายได้.....	161

chapter 15

เงินได้ที่จ่ายจาก หรือในประเทศไทย 163

หน่วยภาษี	164
อัตราภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี	164
ตัวอย่างการปรับใช้อนุสัญญาภาษีซ้อนสำหรับเงิน ได้แต่ละประเภท	165
เงินได้ตามมาตรา 40(2)	165
เงินได้ตามมาตรา 40(3)	166

เงินได้ตามมาตรา 40(4)	166
เงินได้ตามมาตรา 40(5)	168
เงินได้ตามมาตรา 40(6)	169
การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....	170

chapter 16

การจำหน่ายกำไรออกนอกประเทศ 171

หน่วยภาษี	172
ฐานภาษี	172
อัตราภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี	173
การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....	173

Part 4

ภาษีมูลค่าเพิ่ม 174

chapter 17

ภาษีมูลค่าเพิ่ม 175

chapter 18

หน่วยภาษี 177

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	
มีดังต่อไปนี้	179
ปัจจุบันกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษี	
มูลค่าเพิ่ม ตามพระราชกฤษฎีกา มีดังนี้	183

chapter 19

ฐานภาษี 191

การขายสินค้าหรือการให้บริการ	193
------------------------------------	-----

การนำเข้า..... 194

กรณีพิเศษ..... 195

chapter 20

อัตราภาษี 197

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม 199

chapter 21

หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียน 203

จัดทำรายงาน..... 205

รายงานภาษีขาย.....206

รายงานภาษีซื้อ..... 207

รายงานสินค้าและวัตถุดิบ 208

ออกใบกำกับภาษี..... 209

กรณีการขายสินค้า.....209

กรณีการให้บริการ..... 210

รายการในใบกำกับภาษี..... 210

ใบเพิ่มหนี้และใบลดหนี้..... 211

ใบกำกับภาษีอย่างย่อ..... 216

chapter 22

ความรับผิดทางภาษี เมื่อปฏิบัติ

ไม่ถูกต้อง 217

ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี..... 218

ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไม่ครบถ้วน

หรือไม่ถูกต้อง 219

การระงับข้อพิพาททางภาษี 220

chapter 23**ภาษี E-Payment, ภาษี E-Service 223**

ภาษี E-Payment..... 224

ภาษี E-Service..... 225

การจ่ายค่าบริการให้กับ
ผู้ให้บริการในต่างประเทศ..... 226**chapter 24****ภาษีซ้อนและเครดิตภาษี 227**

ภาษีซ้อนเชิงเศรษฐกิจ 229

ภาษีซ้อนเชิงอำนาจรัฐ 229

เครดิตภาษี 230

เครดิตภาษีเงินปันผล..... 230

สูตรในการคำนวณเครดิตภาษีเงินปันผล 231

เครดิตภาษีระหว่างประเทศ..... 232

เครดิตภาษีตามอนุสัญญาภาษีซ้อน
(Bilateral Tax Credit)..... 236**E-filing ยื่นแบบภาษี****ออนไลน์ 244****chapter 25****บทส่งท้าย E-filing****ยื่นแบบภาษีออนไลน์ 245**

chapter

1

วลีเด็ด

ในโลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน
นอกจากความตายและภาษี

หลายคนคงจะเคยพบเห็นวลีที่ว่า “**ในโลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน**
นอกจากความตายและภาษี” ซึ่งแปลมาจากถ้อยคำของ
เบนจามิน แฟรงคลิน ที่เขียนในจดหมายส่งถึง ฌ็อง-บาติสต์
เลอ รอย (Jean-Baptiste Le Roy) ในปี ค.ศ. 1789

**"Our new constitution is
now established, and has
an appearance that
promises permanency;
but in this world nothing can
be said to be certain, except
death and taxes."**

Franklin, in a letter to Jean-Baptiste Le Roy, 1789

ซึ่งหากแปลใน
ภาษาของผู้เขียนเอง
น่าจะมีใจความ
ดังนี้

"บัดนี้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเราได้รับ
การสถาปนาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
และดูเหมือนว่าจะดำรงอยู่ได้อย่างถาวร
หากแต่ในโลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน
เว้นเสียแต่ความตายและภาษี"

แฟรงคลิน, จดหมายถึง ฌ็อง-บาติสต์ เลอ รอย, 1789

1
chapter

ในความเห็นของผู้เขียน วลีดังกล่าวไม่ได้ผิดแผกแตกต่างไปจากความเป็นจริงเท่าใดนัก เนื่องจากการใช้ชีวิตที่อยู่ในสังคมที่รวมกันเป็นรัฐ ประชาชนย่อมต้องจ่ายภาษีให้กับรัฐไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งอย่างเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าเราจะต้องแบกรับภาระภาษีอย่างแน่นอน แต่เราก็ยังสามารถบริหารจัดการเพื่อลดภาษีได้ เช่น กรณีของบริษัทข้ามชาติหลายรายที่มีการวางโครงสร้างธุรกรรมที่ซับซ้อนเพื่อประโยชน์ในทางภาษี

การเลี่ยงภาษี การหนีภาษี และ กรณีศึกษาที่น่าสนใจ

การเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance) แตกต่างจากการหนีภาษี (Tax Evasion)

การเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance)

คือการอาศัยช่องโหว่ หรือความคลุมเครือของกฎหมาย เพื่อให้ไม่ต้องเสียภาษี หรือเสียภาษีน้อยลงโดยไม่ผิดกฎหมาย เช่น การวางโครงสร้างทุนแบบ Thin Capitalization (โครงสร้างทุนต่ำ หนี้สูง เพื่อสร้างค่าใช้จ่ายในทางภาษี และใช้ประโยชน์จากภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับดอกเบี้ยที่เป็น Final Tax ได้) หรือการถ่ายโอนกำไรไปยัง Tax Haven ตามกรณีศึกษา Double Irish and Dutch Sandwich ในหัวข้อถัดไป

การหนีภาษี (Tax Evasion)

นั่นคือการกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง เช่น การยื่นแบบแสดงรายการภาษีที่ผิดไปจากความเป็นจริง ใช้ใบกำกับภาษีปลอม หรือใบเสร็จปลอมในการสร้างค่าใช้จ่ายอันเป็นเท็จ หรือการบันทึกรายได้ต่ำกว่าความเป็นจริง หรือการกระจายชื่อบุคคลที่รับเงินเพื่อลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เป็นอัตราก้าวหน้า หรือการไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี

กรณีศึกษา

หลายคนอาจจะเคยได้ยินข่าวเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษี (แบบถูกกฎหมาย) ของบริษัทข้ามชาติ เช่น

Apple, Google หรือ Facebook ที่มีรายได้มหาศาล แต่กลับจ่ายภาษีน้อยมาก แต่คงมีคนจำนวนไม่มากนักที่รู้ว่าบริษัทเหล่านั้น ใช้วิธีบริหารจัดการภาษีอย่างไร

หนึ่งในโครงสร้างธุรกรรมที่นิยมใช้ มีชื่อเรียกว่า
“*Double Irish and Dutch Sandwich*” ซึ่งชื่อนี้ก็คงฟังดู
เหมือนแซนด์วิชแสนอร่อย (ที่สรรพากรไม่ค่อยปลื้มเท่าไร)

1
chapter

ในโครงสร้างธุรกรรมดังกล่าวจะมีการใช้ Tax Haven และการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือ เพื่อถ่ายโอนกำไรเพื่อให้กำไรไปกองอยู่ใน Tax Haven ซึ่งเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำ

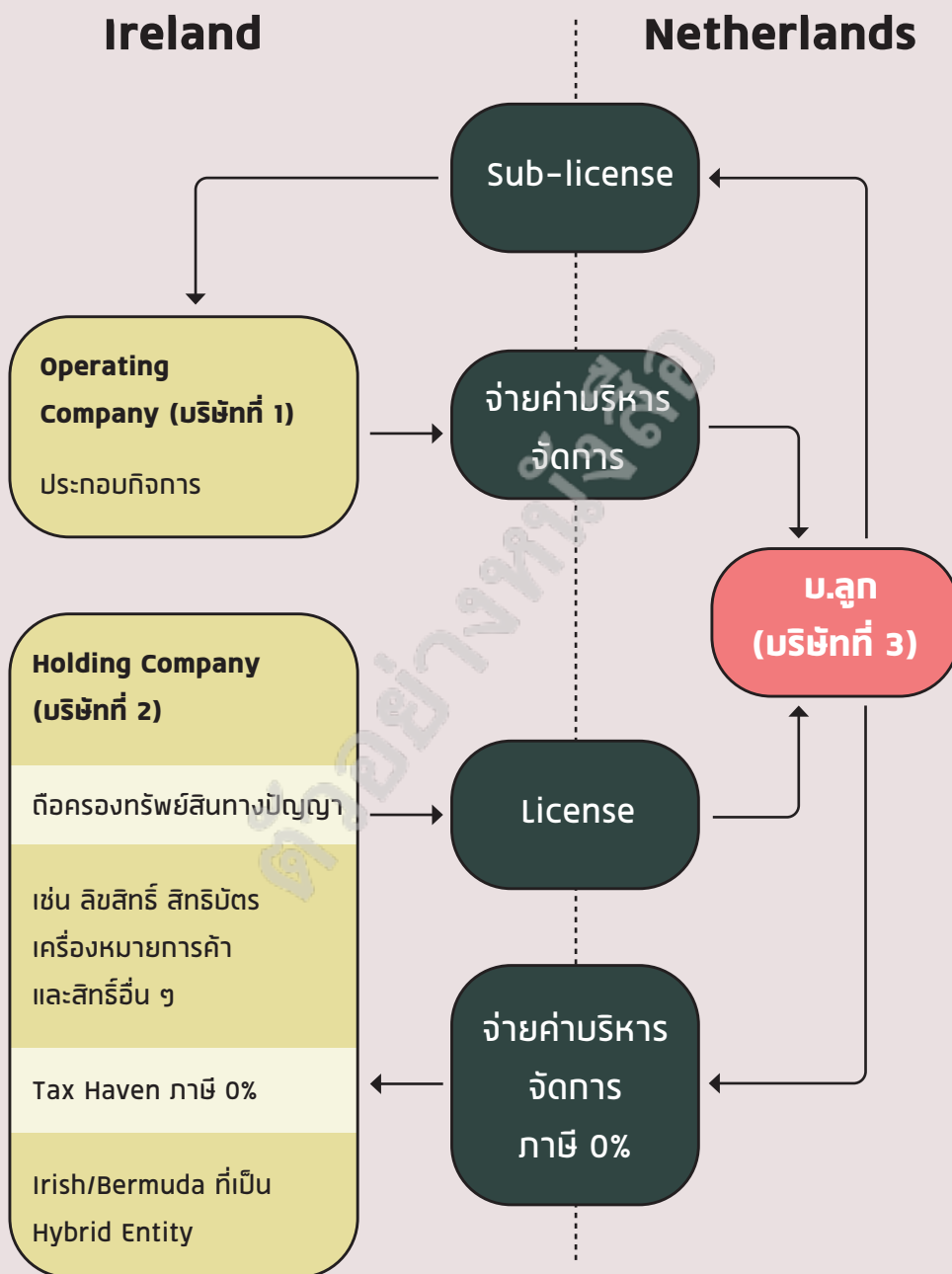
กล่าวโดยภาพรวม Double Irish and Dutch Sandwich มีรูปแบบการวาง
โครงสร้างธุรกรรมดังนี้

1
PART

1. ตั้งบริษัทในประเทศ Ireland ขึ้นมาสองบริษัทโดยเป็น Operating Company หนึ่งบริษัท และ Holding Company อีกหนึ่งบริษัท
2. Holding Company ในที่นี้จดทะเบียนในประเทศ Ireland แต่มีสถานที่บริหารจัดการ (Place of Management) ใน Tax Haven ที่เก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 0% เช่น Bermuda
3. ให้บริษัท Holding ถือครองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และสิทธิอื่น ๆ
4. ตั้งบริษัทในประเทศ Netherlands และให้บริษัท Holding อนุญาตให้ใช้สิทธิ (License) เพื่อใช้เป็นตัวกลางในการรับเงิน และส่งต่อ เปรียบเสมือนไส้ของแซนด์วิช

5. ใช้บริษัทที่ตั้งขึ้นใน Netherlands อนุญาตให้ใช้สิทธิช่วง (Sub-license) อีกครั้งให้กับ Operating Company ใน Ireland
6. ใช้ Operating Company ใน Ireland เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการและมีรายได้
7. Operating Company ในประเทศ Ireland จ่ายค่าบริหารจัดการให้กับบริษัทที่ตั้งขึ้นใน Netherlands
8. บริษัทที่ตั้งขึ้นใน Netherlands จ่ายค่าบริหารจัดการให้กับบริษัท Holding ที่เสียภาษีในอัตรา 0%

โครงสร้างธุรกรรมที่ว่ามานี้เป็นการเลี่ยงภาษีแบบถูกกฎหมายทุกประการ แต่ในปัจจุบันได้มีการแก้ไขกฎหมายแล้ว จึงไม่สามารถใช้เทคนิคดังกล่าวในการเลี่ยงภาษีได้อีกต่อไป

ข้อสังเกต

ในการวางโครงสร้าง
ธุรกรรมแบบนี้จะใช้เทคนิค
เลี่ยงภาษีหลาย ๆ เทคนิค
เช่น Transfer Pricing และ
Hybrid Mismatch
Arrangement

Hybrid Mismatch Arrangement

คือการอาศัยแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ เพื่อผลประโยชน์ทางภาษี เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท Holding ในประเทศ Ireland แต่มี Place of Management ในประเทศ Bermuda

1

chapter

ประเทศ Ireland พิจารณาสถานะผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางภาษี ตามหลัก Place of Management ดังนั้น บริษัท Holding ดังกล่าวย่อมไม่ใช่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ Ireland เนื่องจากไม่ได้มี Place of Management ในประเทศ Ireland

ส่วนประเทศ Bermuda พิจารณาสถานะผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางภาษี ตามหลัก Place of Incorporation (ประเทศที่จดทะเบียน) ดังนั้น บริษัท Holding ดังกล่าวย่อมไม่ใช่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ Bermuda เช่นกัน เนื่องจากไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศ Bermuda

ผลคือ บริษัท Holding ดังกล่าวไม่มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในประเทศใดเลย หลาย ๆ คนคงสงสัยว่า แล้วทำไมไม่เอาบริษัท Bermuda แบบจดทะเบียนใน Bermuda รับเงินโดยตรงตั้งแต่ที่แรกเลย ในเมื่อภาษี 0% อยู่แล้ว ทำให้มันดูซับซ้อนยุ่งยากทำไม

คำตอบคือ เพื่อการใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่น เช่น ใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย EU ในการยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายเงินได้ที่เป็นค่าลิขสิทธิ์ (Royalty) ระหว่างประเทศ สำหรับรัฐที่เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป ตามหลักการข้อ 1 ของ COUNCIL DIRECTIVE 2003/49/EC

เพราะสถานะผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางภาษีกับสถานะผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางกฎหมายเป็นคนละเรื่องกัน กล่าวคือถึงแม้ว่าบริษัท Holding จะไม่มีสถานะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางภาษีในประเทศ Ireland แต่บริษัทดังกล่าวก็ยังเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในประเทศ Ireland ในทางกฎหมาย และได้รับประโยชน์ตามกฎหมาย EU

หมายเหตุ : หลายประเทศ เก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายเงินได้ออกนอกประเทศ

Operating Company ในประเทศ Ireland จ่ายค่าสิทธิ (Royalty) ให้กับบริษัทที่ตั้งขึ้นใน Netherlands = ยกเว้นภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามกฎหมาย EU

บริษัทที่ตั้งขึ้นใน Netherlands จ่ายค่าสิทธิ (Royalty) ให้กับ Holding Company ในประเทศ Ireland = ยกเว้นภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามกฎหมาย EU

ซึ่งถ้าหากใช้บริษัทใน Bermuda รับเงินตั้งแต่แรก อาจจะต้อง เสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่ประเทศต้นทางที่จ่ายเงิน

1
chapter

Transfer Pricing

Transfer Pricing แปลเป็นภาษาไทยแบบตรง ๆ ได้ว่า การกำหนดราคา โอน ก็คือการกำหนดราคาธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือ ซึ่งเป็นธุรกรรมที่สามารถ ควบคุมราคาได้

ในการวางโครงสร้างธุรกรรมเพื่อเลี่ยงภาษีนั่น มักจะใช้นิยามการกำหนดราคาที่สูงกว่าราคาตลาดในการสร้างค่าใช้จ่าย เพื่อถ่ายโอนกำไรไปยัง Tax Haven เช่น ในกรณีการวางโครงสร้าง Double Irish and Dutch Sandwich ที่ถ่ายโอนกำไรไปยัง Bermuda

หัวข้อที่กล่าวมานี้อาจจะดูซับซ้อน และเข้าใจยากสำหรับท่านผู้อ่านที่ยังไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องภาษี แต่ผู้เขียนเชื่อว่าหากท่านกลับมาอ่านหัวข้อนี้ซ้ำ หลังจากที่ท่านอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว ท่านคงจะมีความเข้าใจในโครงสร้างธุรกรรมนี้ อย่างแน่นอน

สำหรับผู้ที่มีความสนใจ ผู้เขียนแนะนำ Keywords
สำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติมดังนี้

*Keywords: Hybrid Mismatch Arrangement,
Double Irish and Dutch Sandwich,
Transfer Pricing, Tax Haven*

จริง ๆ แล้วหนังสือเล่มนี้ไม่ได้มีเจตนาสอนเรื่องการเลี่ยงภาษี เพียงแต่ชี้ให้เห็นว่า ถ้าหากเรามีความรู้ในด้านภาษีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก็จะสามารถวางโครงสร้างธุรกรรมอย่างสร้างสรรค์เพื่อลดภาษีได้แบบถูกกฎหมาย

ในหนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึงแนวคิดในการจัดเก็บภาษี และความรู้ทางภาษีเบื้องต้น ที่จะปูพื้นฐานให้กับผู้อ่านในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกฎหมายภาษีต่อไปในภาคหน้า

เนื่องจากเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท มีความยากง่ายในการได้มาแตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องมีการแบ่งประเภทเงินได้ออกเป็นประเภทต่าง ๆ เพื่อกำหนดอัตราและเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นต้นทุนของการได้มาซึ่งเงินได้พึงประเมิน เพื่อให้สะท้อนถึงความสามารถในการเสียภาษีที่แท้จริง

ในการจัดเก็บภาษี จะมีการแบ่งเงินได้พึงประเมินออกเป็น 8 ประเภท ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

1. เงินได้ตามมาตรา 40(1) -
การจ้างแรงงาน

2. เงินได้ตามมาตรา 40(2) -
การจ้างทำของ

3. เงินได้ตามมาตรา 40(3) -
ค่าสิทธิ

4. เงินได้ตามมาตรา 40(4) -
เงินได้จากการลงทุน

5. เงินได้ตามมาตรา 40(5) -
การให้ใช้ทรัพย์สิน

6. เงินได้ตามมาตรา 40(6) -
ค่าวิชาชีพ

7. เงินได้ตามมาตรา 40(7) -
การรับเหมา

8. เงินได้ตามมาตรา 40(8) -
เงินได้อื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้
ไว้ในประเภท 1 ถึง 7

1. เงินได้ตามมาตรา 40(1) - การจ้าง แรงงาน

เงินได้ประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น

- เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- เงินค่าเช่าบ้าน
- เงินที่คำนวณจากมูลค่าของการได้อยู่บ้านนายจ้างโดยไม่เสียค่าเช่า
- เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ แทนลูกจ้าง
- เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

5
chapter

ข้อสังเกต

สวัสดิการที่บริษัทจัดให้กับพนักงาน เช่น อาหารกลางวัน รถรับส่ง หรือ การนำเที่ยวประจำปี ก็ถือเป็นเงินได้พึง ประเมินของพนักงานด้วย (ข้อหาหรือ กรมสรรพากร เลขที่ กค 0706 (กม.05)/1705 ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2547)

2. เงินได้ตามมาตรา 40(2) - การจ้างทำของ

เงินได้ประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็น

- ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด
- เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส
- เงินค่าเช่าบ้าน
- เงินที่คำนวณมูลค่าได้จากการที่ผู้ว่าจ้างให้อยู่บ้านโดยไม่ต้องเสียค่าเช่า
- เงินที่ผู้ว่าจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ แทนผู้รับจ้าง
- เงิน ทรรศน์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

3. เงินได้ตามมาตรา 40(3) - คำสิทธิ์

เงินได้ประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปีหรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

4. เงินได้ตามมาตรา 40(4) - เงินได้จากการลงทุน

เงินได้ประเภทที่ 4 ได้แก่ เงินได้ที่มีลักษณะเป็นผลตอบแทนจากการลงทุน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล หรือผลได้จากทุน (Capital Gain) ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทย่อย ๆ ดังต่อไปนี้

- (ก)** ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย ตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับดอกเบี้ย ผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืม หรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม

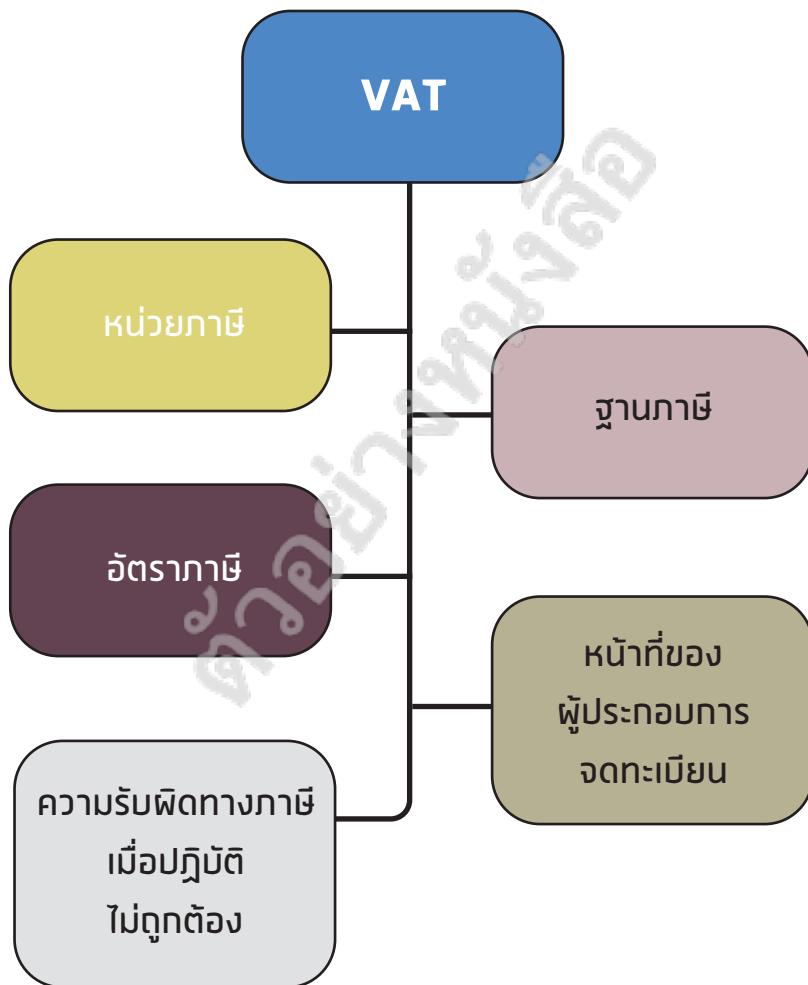
chapter

17

ภาชนะลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) หรือ VAT เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการ
ขายสินค้า หรือการให้บริการภายในประเทศและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ

4
PART

จำนวนภาษี
ที่ต้องเสีย
จากภาษีขาย
หักด้วยภาษีซื้อ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม จะจัดเก็บโดยให้ผู้ประกอบ
กิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเรียกเก็บ
ภาษีจากผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการ และนำส่ง
ภาษีต่อกรมสรรพากร โดยคำนวณภาษีที่ต้องเสีย
จากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ

4 PART

ผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเป็นปกติธุระ
เกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี และไม่ใช่กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่
ต้องยื่นคำขอจดทะเบียน เพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน

**รายรับเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี
และไม่ใช่กิจการที่ได้รับ
ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม**

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม มีดังต่อไปนี้

- 1) การขายพืชผลทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ลำต้น กิ่ง ใบ เปลือก หน่อ ราก เหง้า ดอก หัว ฝัก เมล็ด หรือส่วนอื่น ๆ ของพืช และวัตถุพลอยได้จากพืช ทั้งที่อยู่ในสภาพสด หรือรักษาสภาพไว้ เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่ง ด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือด้วยการจัดทำ หรือปรุงแต่งโดยวิธีการอื่น หรือรักษาสภาพไว้ เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีก หรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แห้ง บด ทำให้เป็นชิ้นหรือด้วยวิธีอื่น

ข้าวสารหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสีข้าว
แต่ไม่รวมถึงไม้ซุง ฝืน หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลื่อยไม้
หรือผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุกระป๋อง ภาชนะ
หรือหีบห่อที่ทำเป็นอุตสาหกรรม ตามลักษณะ
และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

chapter

21

หน้าที่ของผู้ประกอบการ
จดทะเบียน

ผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่หลัก ๆ ได้แก่

- จัดทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนด
- ออกใบกำกับภาษีเมื่อมีความรับผิดชอบทางภาษีเกิดขึ้น

4 PART

หน้าที่ ผู้ประกอบการ

จัดทำรายงานที่
เกี่ยวกับการเสียภาษี
มูลค่าเพิ่ม

ออกใบกำกับภาษี

กรณีขายสินค้า

กรณีให้บริการ

จัดทำรายงาน

ผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังต่อไปนี้

จัดทำรายงาน

รายงานภาษีขาย

รายงานภาษีซื้อ

รายงานสินค้า
และวัตถุดิบ
(เฉพาะผู้ประกอบการ
จดทะเบียนที่ประกอบ
กิจการขายสินค้า)

21
chapter

รายงานภาคีชาย

รายงานภาษีขาย เป็นรายงานที่บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับภาษีขายที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการ

เมื่อมีการขายสินค้าหรือบริการ ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องออกใบกำกับภาษีขาย และบันทึกรายการดังกล่าวในรายงานภาษีขาย

รายงานภาษีขาย

เดือนภาษี.....ปี.....

ชื่อผู้ประกอบการ.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ชื่อสถานประกอบการ.....☐ สำนักงานใหญ่ ☐ สาขาที่

--	--	--	--

ใบกำกับภาษี		ชื่อผู้ซื้อสินค้าผู้รับบริการ	มูลค่าสินค้าหรือบริการ		จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม	
วัน เดือน ปี	เลขที่ เสร็จที่					